

שדה-זת בארזים

קהילה לומדת

סיפור מהפטרה

פרשת זיקרא – מהות עבודת הקורבנות

"[א] וּנְפֹשׁ כִּי תִחַטָּא וְשָׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִים וְהוּא עֵד אוֹ רָאָה אוֹ יָדָע אִם לֹא יִגִּיד וְנִשְׁאַ עֲוֹנוֹ... [ז] וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַה' עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא נִקְבָּה מִן הַצֹּאֵן פְּשֻׁפָּה אוֹ שְׂעִירֵת עֲזִים לְחַטָּאת וּכְפָר עָלָיו הִפְתָּן מִחַטָּאתוֹ: [ז] וְאִם לֹא תִגִּיעַ יָדוֹ דַּי שֶׁה וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בָנָי יוֹנָה לַה' אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֵלָה."

מי שיכול מביא כבש או עז אחד ומי שלא, מביא שני תורים או שני בני יונה, להראות שאין מדובר במתנה אלא באמצעי להתקרבות לקב"ה.

ב. הטעות של קין

התפיסה השגויה שכביכול אנו נותנים שוחד לקב"ה ומצפים שהוא יעשה את רצוננו, אינה חסרת יסוד משום שכבר מיד לאחר בריאת העולם היה מי שחשב כך, שהרי זה היה מהות הוויכוח בין קין להבל, אך לפני שנבאר זאת על פי דרכו של האלשיך הקדוש שם, נלמד את הקדמתו (בראשית, ד) לכל ענין הקרבנות:

"אמנם הנה המנחה אשר יובא לה', אין איש יכול להביא דבר ראוי אליו יתברך, כי אם אשר את נפשו ישא. ועל כן בהקריב קרבן לה' צריך אדם לשים בלבו, כי את נפשו היה ראוי לזבוח ולנתוח ולשרוף, והלואי שירצה בו הוא יתברך כאשר היה הפך ביצחק. ובכלל הדבר יכוין בזבוח את השור או את השת, כאילו את עצמו הוא שוחט ומנחה ונזרק דמו, ונשרף על המזבח קרבן זכרעו וחלבו. והוא אצלנו מאמר הכתוב [ויקרא א] אדם כי יקריב מכם תחלה בטוב המחשבה את עצמו, קרבן לה' כאילו את נפשו הוא מקריב, ואחר כך מן הבהמה כו' תקריבו את קרבנכם, כלומר קרבן של עצמכם. ומרבה האת כאילו שני קרבנות קרבים יחד – הוא ובהמתו"

מצד האמת, אין שום דבר שאדם יכול להביא לקב"ה שיגרום לו להתקרב אליו באופן מוחלט, אלא אם כן האדם מביא את נשמתו שהוא חלק אלוק ממעל, ובכדי לעשות זאת לכאורה היה אדם צריך להיות מוקרב בעצמו, ובכך נשמתו היתה פורחת ונדבקת בקב"ה, כפי שהיה אמור להיות בעקדת יצחק, וגם אז לא בטוח שהקב"ה ירצה בו, ולכן חסד עשה עימנו הקב"ה, שאנו מקריבים קרבנות מבעלי חיים שיהיו תמורתנו, לכן אומר הכתוב בפרשתנו – "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרֶבֶן לַה'", כלומר כשאנו מקריבים את הקורבן אנחנו מקריבים בעצם את עצמנו באמצעות המחשבה שלנו שאנו רוצים להידבק בקב"ה, כאשר האמצעי הוא הקורבן שהוא בעל חיים, ולכן לאחר מכן כתוב בפסוק, מן הבהמה וכו', כלומר בעת הקרבת הקרבן האדם צריך להתכוון שכל מטרת הפעולה הזאת היא התקרבותו לקב"ה.

וזאת הייתה הטעות הגדולה של קין כמבואר בבראשית פרק ד:

"[ג] וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים יִבְאֵר קַיִן מִפְּרֵי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַה': [ד] וְהֶבֶל הִבִּיא גַם הוּא מִמִּכְרֹת צֹאֵן וּמִחֲלִבָּהֶן וַיִּשַׁע ה' אֶל הֶבֶל וְאֶל מִנְחָתוֹ: [ה] וְאֶל קַיִן וְאֶל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו: [ו] וַיֹּאמֶר ה' אֶל קַיִן לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָּנֶיךָ: [ז] הֲלוֹא אִם תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב לְפִתַּח חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תִּשְׁוֹקֶתוּ וְאַתָּה תִּמְשָׁל בּוֹ."

מעבר לעובדה שהקב"ה לא שעה למנחתו של קין ולעומת זאת שעה למנחתו של הבל, וכן שקין הביא מפרי האדמה והבל מבכורות צאנו, ישנם עוד כמה הבדלים, על קין כתוב "וַיִּבְאֵר קַיִן מִפְּרֵי הָאֲדָמָה", ואילו אצל הבל ישנה כפילות – "וְהֶבֶל הִבִּיא גַם הוּא מִמִּכְרֹת צֹאֵנוּ", המילים 'גם הוא' לכאורה מיותרות, היה מספיק לומר 'והבל הביא מבכורות צאנו', ועל כן מבאר האלשיך הקדוש (שם):

"ונבא אל הענין אמר כי קין הביא מפרי האדמה, והוא, כי הנה למה שלא היה יתרונו רק על הצומח כי היה עובד אדמה, ולא חש להעדיף על הבעלי חיים על ידי כשרון ועבודת קונו, על כן הביא צומח, שנית שלא הביא את עצמו כדרך מקריב קרבנו לה'. [ד] אך הבל הביא גם הוא, כלומר שלא הביא בעלי חיים בלבד כי אם גם הוא, כלומר גם את עצמו, כי תחלה העלה בלבו כאילו את עצמו הוא מקריב עם בכורות צאנו וחלבהן. נמצא כי הבל הביא שני קרבנות, את עצמו ואת בהמתו, וזהו וישע ה' אל הבל ואל מנחתו."

מעבר לכך שקין העדיף להביא מהצומח ולא מבעלי החיים שהם מובחרים יותר, לעומת הבל שהביא מן הצאן שהוא המובחר, אצל

לאחר פרשות המשכן בסוף ספר שמות אנו מתחילים את ספר ויקרא העוסק רובו בעבודת הקורבנות שהיא העבודה המרכזית שהיתה במשכן, פרטים רבים מובאים בפרשתנו בעבודת הקרבנות, אך במאמר זה ננסה להעמיק במהות הקרבת הקורבן דרך הפרשה וההפטרה.

א. קרבן מביא לידי קרבה

בדרך כלל הפניה אל משה מתחילה במילים 'וידבר' או 'ויאמר', אך הפנייה אל משה בתחילת פרשתנו היא שונה:

"[א] וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיֹּדְבֵר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר: [ב] דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרֶבֶן לַה' מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבֶּקָר וּמִן הַצֹּאֵן תִּקְרִיבוּ אֶת קָרְבָנְכֶם: [ג] אִם עֵלָה קָרְבָנְךָ מִן הַבֶּקָר זָכָר תָּמִים יִקְרִיבְךָ אֶל פֶּתַח אֵהָל מוֹעֵד וְקָרִיב אֹתוֹ לְרִצְוֹנוֹ לִפְנֵי ה': [ד] וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֵלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו... עֵלָה הוּא אִשָּׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַה'."

המילה 'ויקרא' מבטאת קרבה, הקב"ה קורא למשה ואז מדבר אליו ומצווה אותו את פרטי עבודת הקורבנות במשכן, בנוסף המדרש (ספרא, ויקרא, ב, ב) מבאר שהתורה בחרה להתחיל דווקא בקורבנות נדבה:

"אדם כי יקריב יכול גזרה תלמוד לומר כי יקריב אינה אלא רשות".

הקריאה אל משה, ההתחלה בקורבנות נדבה, ובנוסף המילים – "אִשָּׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַה'" החוזרות על עצמן, שפירושה שאש הקורבן שאנו מקריבים גורמות נחת רוח לקב"ה, כל אלה מבטאות קרבה בין המקריב לבין בוראו, שזוהי בעצם המטרה המרכזית והמהות בהקרבת הקורבנות.

לכאורה הדברים נראים פשוטים, אם כן מדוע כל כך חשוב להדגיש זאת?

מבארת הגמרא במסכת מנחות (ק.י):

"...ושמא תאמר: לאכילה הוא צריך! תל: (תהלים ג') אם ארעב לא אומר לך כי לי תבל ומלואה, ונאמר: (תהלים ג') כי לי כל חיתו יער בהמות בהררי אלף ידעתי כל עוף הרים וזיז שדי עמדי האוכל בשר אבירים ודם עתודים אשתה, לא אמרתי אליכם: זבחו כדי שתאמר אעשה רצוני ויעשה רצוני, לא לרצוני אתם זובחים אלא לרצונכם אתם זובחים, שנאמר: [ויקרא י"ט] לרצונכם תזבחו...".

הבאת הקורבן לה' עלולה להתפרש אצל האדם הפשוט כנתינת אוכל כביכול לקב"ה ח"ו ומתוך כך אותו אדם מצפה שה' יעשה את רצונו, כפי שמבאר שם רש"י:

"כדי שתאמר אעשה רצוני – להקריב לו קרבן ויעשה רצוני לפי שהוא צריך לכך ואשחדנו".

רש"י משתמש במילים בוטות, האדם המקריב קורבן חושב שהוא נותן שוחד לשליט העולם, בכדי שהשליט יעשה את רצון הנתיב ומשום כך בא דוד המלך בתהילים ומסביר לנו, שאילו זה היה נכון והקב"ה אכן היה זקוק לאוכל ח"ו, הרי הוא לא צריך את מנתן ידינו שהרי כל העולם הוא שלו, אלא כל מטרת הקורבנות אינם לרצונו של הקב"ה, אלא לרצונכם, כלומר הקורבנות הן כלי להתקרב לקב"ה, כפי שממשיך ומבאר רש"י:

"לא לרצוני אתם זובחים – כלומר לא להנאותי שאיני רוצה להטריח אתכם לעשות על כרחכם. לרצונכם – לצורך עצמכם לקיים מצוותי שתהא כפרה לכם בכך".

לא לרצוני, הכוונה לא להנאתי, הקב"ה לא מכריח אותנו לעשות בעבורו דברים מסוימים, אלא רק לרצונכם כלומר לקיים את מצוות ה' בכדי שתהיה כפרה עלינו ובכך אנו מתקרבים אליו.

ואין כך רק בקורבנות נדבה, אלא אף בקורבנות החובה שבאים בעקבות חטאי האדם, שהרי ניתן לשים לב לכך שהקב"ה אינו דורש בע"ח מרובים לקרבן, אלא את המינימום האפשרי, כפי שמבואר בהמשך הפרשה (ה) לגבי קורבן אשם:

כך הוא תפס את עבודת הקורבנות. אחז סבר שבכדי שבורא העולם יוכל לעזור לנו אנחנו צריכים לשחד אותו ולכן המזבח לא יכול להיות מנחשת אלא חייב שהוא יהיה מזבח ענק ומרשים.

בהתנהגותו של אחז הוא בעצם מבאר לנו את ההבדל העצום בין העבודה זרה לבין עבודת הקורבנות בבית המקדש, אצל הגויים האילים נתפסו בדמיונם המעות כבעלי כוח אכזריים שיש לפייס אותם בשוחד, ולכן הם בנו מקדשים מרשימים ומזבחות ענקיים והקריבו אפילו את בניהם לאותם אילים אכזריים, ולעומת זה הקב"ה הוא 'אל רחום וחנון', והוא לא זקוק לנו בכדי שנפייס אותו, אלא כל עבודת הקורבנות היא בעבורנו בכדי שנוכל אנו להתקרב אליו.

ואל נחשוב שמסר זה הוא רק בעבודת הקורבנות, אלא האמת היא שכל עבודת השם שלנו, בלימוד התורה, קיום המצוות והתפילות שתיקנו לנו אנשי כנסת הגדולה שהם בבחינת הקורבנות כפי שנאמר (הושע, יד, ג) "וְנִשְׁלַמָּה פְּרִים שְׁפָתֵינוּ", הם כולם כלים להתקרבות ולדבקות בקב"ה, אנחנו לא עושים טובה לקב"ה או משחדים אותו חלילה בכך שאנו מקיימים את מצוותיו, הוא אינו זקוק לנו, אלא אנו זקוקים לו.

ד. למרות הכל - גאולה

למרות הכל, לאחר התוכחה הנביא מנחם את עם ישראל בהמשך ההפטרה (פרק מד), שהגאולה בוא תבוא:

"[א] וְעַתָּה שִׁמְעוּ יַעֲקֹב עֲבָדֵי וְיִשְׂרָאֵל בְּחַרְתִּי בּוֹ: (ב) כֹּה אָמַר ה' עֲשׂוּהוּ וְיִצְרָף מִכֶּסֶף וְיִצְרָף אֶל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל בְּחַרְתִּי בּוֹ: (ג) כִּי אֶצְק מַיִם עַל צְמָא וְנִזְלִים עַל יְבֹשָׁה אֶצְק רוּחִי עַל יַדְעָה וּבְרַכְתִּי עַל צְאֲצְאִיהָ."

מבאר האלשיך הקדוש (שם):

"ועתה שמעו יעקב עבדי כו'. אחרי אומרו היות ישראל כפויי טובה אליו ית', בא האלהים לדבר על לב יעקב אבינו, כל יתחמץ לבבו לאמר, אולי להעדר כשרון בניו תאבד תקות אחרית טובם המקווה לעתיד, כי על העתיד ידבר כל זה... על כן אמר אליו ה' ועתה כו', עם היות כי קצרה יד שלימותם אל תחוש, כי זכותך תעמוד להם, כי הלא מראשיתך היית לי, כי מאז נקראת יעקב עבדי הייתי..."

למרות התפיסה המעוותת של עם ישראל בהתנהגותם הבלתי ראויה, בזכות השבועה שהקב"ה נשבע ליעקב על הגאולה, בניו - עם ישראל ייגאלו ויחזרו לדרך הטובה ולהבנה הפשוטה שהתורה והמצוות ועבודת הקורבנות והתפילות הם כולם כלים לעבודתו יתברך, לאהבה ולדבקה בו.

כשמבינים זאת לעומק השאלה שלפעמים מנקרת בליבנו - 'הרי אני משתדל בעבודת השם אם כך מדוע הדברים לא הולכים לי כפי שאני רוצה', אינה מתחילה כלל וכלל, שהרי הקב"ה לא חייב לנו שום דבר אלא רק אנו חייבים לו, וכל מערכת התורה והמצוות הינם כלים לעבודתו יתברך.

שבת שלום, יניב

הבל כתוב כאמור 'אם הוא', כלומר הבל הבין שכשהוא מקריב קורבן, קודם כל הוא מביא את עצמו ובכך הוא מתקרב לקב"ה יחד עם הקורבן, ואילו אצל קין כתוב 'ויבא קין' כלומר קין לא הביא את עצמו, אלא נתן מתנה לקב"ה וציפה שהקב"ה יענה לו, כמי שנותן שוחד לשליט, ולכן קין כועס כאשר הקב"ה לא עונה לו, ואילו אצל הבל כתוב 'וישע ה' אֶל הָבֶל וְאֶל הָבֶל וְאֶל מִנְחָתוֹ" משום שכביכול הוא הביא את עצמו לפני הקרבן.

ג. הטעות שהשתרשה

על כך מדבר הנביא בהפטרה שנקרא השבת מתוך ספר ישעיהו מפרק מג פסוק כא, עד פרק מד פסוק כג.

כך מתחילה ההפטרה (כא):

"עַם זֶה יִצְרָתִי לִי תִהְיֶה יִסְפְּרוּ."

ההפטרה מתחילה בייעוד של עם ישראל, הקב"ה מודיע לעם ישראל שהוא יצר אותם בכדי שהם יהיו השליחים שלו בעולם הזה לקדש שם שמיים, ואחת הדרכים לעשות זאת היא לספר את פעולותיו וניסיו של הקב"ה ובכך להלל את שמו בעולם.

אך במקום זה עם ישראל פנו לכיוון אחר לגמרי:

"[כב] וְלֹא אִתִּי קָרָאתִי יַעֲקֹב כִּי יִצְרָתִי בִּי יִשְׂרָאֵל: (כג) לֹא הִבִּיאֲתָ לִי שֶׁחַ עֲלֵיתִי וְזָבַחִי לֹא כַפַּדְתִּי לֹא הִעֲבַדְתִּי בְּמִנְחָה וְלֹא הוֹצֵאתִי בְּלִבּוֹנָה: (כד) לֹא קָנִיתִי לִי בְּכֶסֶף קָנָה וְחֶלֶב זָבַחִי לֹא הָרִוּתִי אֶף הִעֲבַדְתִּי בְּחִטָּאוֹתֶיךָ הוֹצֵאתִי בְּעֹנֵתֶיךָ."

מבאר המצודת דוד (שם):

"[כב] וְלֹא אִתִּי - אבל אתה יעקב לא קראת אותי כי פנית אחרי העכו"ם. כי יצעת - כי נעשית יגע ועיף בעבודתי ובטלת את העבודה."

במקום שעם ישראל יהללו את פעולותיו של הקב"ה, הם פנו אחרי העבודה זרה ושיבחו והיללו אותה, מתוך הרגשה נפשית של עייפות ויגיעה בעבודת ה' ובעבודת הקורבנות בבית המקדש, עד כדי כך שעם ישראל הפסיקו להביא קורבנות בתקופתו של אחז המלך.

"[כג] לֹא הִבִּיאֲתָ לִי - זה היה בימי אחז שבטל עבודת בית המקדש כמ"ש ויסגור את דלתות בית ה' וכו' (דה"ב ב, כח) וכן התודה חזקיהו בנו ואמר כי מעלו אבותינו וכו' גם סגרו וכו' ועולה לא העלו בקדש וכו' (שם כט). וזבחיך - לא כבדתני עם זבחיך כי לא הבאתים לי". לא העבדתיך במנחה - לא הטלתי עליך עבודה קשה והוצאה מרובה בהבאת המנחה כי לא צויתי להקטיר רק הקומץ וכן לא הוצעתך בלבונה כי לא צויתי להרבות בלבונה.

[כד] לֹא קָנִיתִי - לא הצרכת לקנות קנה להקטיר על המזבח כי היתה גדלה בירושלים."

ממשיך ישעיהו ומוכיח אותם, שהם אינם יכולים להתלונן שיש להם הוצאות מרובות בהבאת הקורבנות בבית המקדש, שהרי עבודת הקורבנות היא אינה עבודה קשה וגם לא הוצאה מרובה.

מה קרה לעם ישראל מדוע הם התעייפו מעבודת הקורבנות? ניתן ללמוד זאת בהתנהגותו של אחז מלך יהודה שהוזכר לעיל, כפי שמתואר בספר מלכים ב' פרק טז:

"[י] וַיִּלֶךְ הַמֶּלֶךְ אַחֲז וַיִּקְרָא תִּגְלַת פְּלֶאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּמְשֹׁק וַיִּרְא אֶת הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּדַמְשֶׁק וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחֲז אֶל אֹרִיָּה הַכֹּהֵן אֶת דְּמוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת תְּבִנּוֹתָיו לְכָל מַעֲשָׂה: (יא) וַיָּבֵן אֹרִיָּה הַכֹּהֵן אֶת הַמִּזְבֵּחַ כְּכָל אֲשֶׁר שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחֲז מִדַּמְשֶׁק כֹּן עָשָׂה אֹרִיָּה הַכֹּהֵן עַד בּוֹא הַמֶּלֶךְ אַחֲז מִדַּמְשֶׁק: (יב) וַיָּבֵא הַמֶּלֶךְ מִדַּמְשֶׁק וַיִּרְא הַמֶּלֶךְ אֶת הַמִּזְבֵּחַ וַיִּקְרַב הַמֶּלֶךְ עַל הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעַל עָלָיו: (יג) וַיִּקְטֹר אֶת עֹלֹתוֹ וְאֶת מִנְחָתוֹ וַיִּסַּף אֶת נֶסֶפוֹ וַיִּזְרַק אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ: (יד) וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ הִנְחִישׁ אֲשֶׁר לִפְנֵי ה' וַיִּקְרַב מֵאֵת פְּנֵי הַבַּיִת מִכִּיּוֹן הַמִּזְבֵּחַ וַיִּמְכִּין בֵּית ה' וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל יְרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ צְפוֹנָה: (טו) וַיִּצְנַח הַמֶּלֶךְ אַחֲז אֶת אֹרִיָּה הַכֹּהֵן לֵאמֹר עַל הַמִּזְבֵּחַ הַגָּדוֹל הִקְטִיר אֶת עֹלֹת הַבֶּקֶר וְאֶת מִנְחַת הָעֶרְבַּ וְאֶת עֹלֹת הַמֶּלֶךְ וְאֶת מִנְחָתוֹ וְאֶת עֹלֹת פֶּלַע עִם הָאֲרָץ וּמִנְחָתָם וְנִסְמִיָּהֶם וְכָל דָּם עֹלָה וְכָל דָּם זָבַח עָלָיו וַיִּזְרַק וַיִּמְצַח הַנְּחֻשֶׁת יְהִי לִי לְבִקְרָא."

לאחז מלך יהודה ולמלך אשור היו קשרים דיפלומטים של שלום ונתין, באופן שבו אחז רואה את מלך אשור כשליט עליון ולכן הוא מעלה לו שוחד תמורת הגנה וחיסול אויביו, וכאשר אחז המלך הולך לבקר את מלך אשור בדמשק, הוא רואה את המזבח הענק והמרשים שיש למלך אשור שבו הוא עובד עבודה זרה, אחז מאוד מתרשם מהיופי וההדר, ולכן הוא מבזה את מזבח ה' וקורא לו 'מזבח נחושתי', ומצווה את אוריה הכהן לבנות מזבח ענק בבית המקדש כדוגמת המזבח של מלך אשור, וכן מצווה את הכהנים מעתה להקריב את כל הקורבנות על המזבח הזה, ואת מזבח הנחושת הוא משאיר רק לתצוגה בעת ביקוריו בבית המקדש - "וּמִזְבֵּחַ הַנְּחֻשֶׁת יְהִי לִי לְבִקְרָא."

מה קרה לאחז? בדיוק מה שקרה לקין, כשם שהוא תפס את מלך אשור כמלך רם ונישא שצריך לשחד אותו בכדי שהוא יוכל לעזור לו

הצטרפו לקבוצות התוכן של שדרות בארזים: 052-8064345 - בהודעה

השיעור השבועי

מידי חמישי | 20:15

בבית"כ 'מסילת ישרים'

ובשידור חי בערוץ היוטיוב של המכון

נשים גברים

פעמיים צדקה

סיפר חכם ניסים הכהן רבין (המכונה רבי פנחס 'הגדול', היה הדיין והרב הראשי של יהדות בוכרה לפני 150 שנה), פעם אחת ישבתי לשוחח עם אחד מגדולי הדור והנה הגיע איש עני לבקש צדקה. העני סיפר לרב על קשייו הכלכליים המרובים, והרב האזין לדבריו ובמאור פנים נתן לו נדבה הגונה. העני הודה על התרומה והחל לצאת מן החדר, אולם רגע לפני שאחז בידית הדלת קרא לו הרב לשוב אליו.

מששב על עקביו הפתיע אותו הרב ונתן לו נדבה נוספת. שאלו העני המופתע: "הרב הרי כבר נתן לי צדקה?", השיב לו הרב: "בתחילה כאבתי את כאבך ולכן נתתי לך נדבה. אולם כשיצאת לדרך חשבתי שחוץ מזה יש חובה לתת צדקה בכדי לקיים את מצוות ה' ולדבקה בו, לכן נתתי לך בשנית והפעם לשם מצווה". והוסיף הרב רבין: "וזוהו שאמר: 'נתן תפן לו' (דברים טו, י) - שתי פעמים".